

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla subskrybentów miesięcznie z doręczeniem 1,30 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,99 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o.o. w Nowemimieście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 8-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłusto) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemimieście 8.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemimieście-Pomorze.

ROK XIV.

NOWEMIMIASTO-POMORZE, CZWARTEK, DNIA 17 MAJA 1934

NR. 57

Oj tak, idziemy ku poprawie!

Nie jest to żadnym żartem ani żadnym wysystemem, a prawdziwą prawdą, że pisma sanacyjne ostatnio znów, akuratnie w czasie największej bodajże aż dotąd depresji gospodarczej i największego deficytu budżetowego, wyjeżdżają znów ze swemi oznakami rzekomego poprawiania się konjunktury gospodarczej. Tak np. „Dzień Pomorski“ w długim artykule, zatytułowanym „Idziemy ku poprawie“, usiłuje przekonać swych czytelników na podstawie przez siebie przytoczonych dowodów, że naprawdę ma się już ku lepszemu tak w całej Polsce, jak również i na Pomorzu. Píše przecież wyraźnie: „Musimy obiektywnie przyznać, że poprawa w ostatnich czasach jednak nastąpiła — oraz że należy liczyć się z dalszym — wprawdzie bardzo powolnym polepszeniem się sytuacji“. To swoje twierdzenie „Dzień Pomorski“ na takich opiera przesłankach, jak np. te, że w okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni upadłości z 30 w roku 1932 w roku 1933 zmniejszyły się do 19 oraz że spadek ilości nadzorów sądowych w tym samym czasie nastąpił z 82 na 21. Oznak poprawy dopatruje się to pismo sanacyjne również w spadku ogólnej sumy protestowanych weksli z 35,4 milj. na 18,9 milj. Daleko bardziej jeszcze przekonującym w mniemaniu tegoż dziennika argumentem poprawy sytuacji jest fakt, że w ciągu drugiego półrocza 1933 w porównaniu z takimże okresem roku poprzedniego ilość czynnych na Pomorzu zakładów przemysłowych nie uległa żadnej zmianie, co świadczyć ma o opanowaniu sytuacji przez te zakłady i dostosowaniu się ich do obecnej konjunktury. Poprawę w handlu zagranicznym widzi w pewnej podwyżce eksportu i w stałe dodatnim bilansie handlowym. Innego znów rodzaju dowodów na „polepszenie“ się konjunktury gospodarczej w kraju dostarcza nam sanacyjna agencja „Iskra“, przytaczając m. i. wzrost wpływów skarbowych zarówno z tytułu podatków bezpośrednich, jak i pośrednich. Z temi oznakami poprawy i temi wywodami danych pism nie warto dużo dyskutować. Jak bowiem ta poprawa w rzeczy samej wygląda, to społeczeństwo samo najlepiej umie ocenić, jako, że ją jak najdokładniej odczuwa na własnej swej skórze. Nie jest to zresztą po raz pierwszy ani też pewno i ostatni, że pisma sanacyjne z takimi „oznakami poprawy“ występują przed czytelnikami. Powtarza się to rokrocznie w pewnych odstępach czasu i to przeważnie w chwilach wznagającej się depresji psychicznej społeczeństwa na skutek pogorszenia się położenia. Przypomina to owego lekarza, który leczyć pragnie ciężko chorego metodą pocieszania go, że on właściwie chory nie jest i chorobę sobie tylko wmawia. Owe bowiem przytoczone dowody, jak spadek protestowanych weksli lub upadłości i t. d., świadczą raczej o czymś wręcz przeciwnym od tego, co chcieliby nimi wykazać, a mianowicie o coraz większym zamieraniu całego życia gospodarczego, a nie o jego poprawie. A co do owego dodatniego bilansu handlowego społeczeństwo dokładnie zdaje sobie sprawę, w jaki sposób się go osiąga, a mianowicie kosztem szerokich warstw społeczeństwa. Przecież jedynie dlatego musimy płacić tak niepomierne wygórowane ceny za cukier, węgiel, sól, naftę i wiele innych artykułów w kraju, abyśmy je za bezcen prawie wywozić mogli za granicę. A co do wzrostu wpływów podatkowych, to byłby on objawem pocieszającym jedynie w tym wypadku, gdyby pochodził ze zwiększonej siły płatniczej społeczeństwa. Jeżeli atoli jest on głównie rezultatem sprawniejszego działania aparatu wykonawczego w kierunku gruntowniejszego wyciśnięcia ze społeczeństwa grosza, to nie oznacza on żadną miarą poprawy, a raczej pogorszenie sytuacji. Raz bowiem można biednej wdowie zabrać ostatnią krowę i ubogiemu rzemieślnikowi jego jedyną maszynę, ale nigdy więcej. Osiąganie w podobny sposób wzrostu dochodowości skarbowej to równoznaczne

z powolnym, ale stałym wysuszeniem źródeł dalszej dochodowości. Z powyższego wynika chyba dostatecznie cała zwodniczość optymizmu, uprawianego przez pisma sanacyjne. Jednego atoli odmówić im nie można, a mianowicie zadziwiającej wprost śmiałości, jakiej wymagają podobne występy, by ludziom w chwili, gdy na skutek wprost katastrofalnego spadku cen za płody rolne — zaczyna się załamywać całe życie gospodarcze w kraju, prawić i wmawiać, że ma się ku lepszemu, bo jakoby wszelkie oznaki na „ziemi i niebie“ wskazywały na to, że „idziemy ku poprawie“.

Dziennikarze niemieccy w Warszawie.

Warszawa, 14. 5. Dziennikarze niemieccy, którzy przybyli samolotem z Berlina do Warszawy, podejmowani byli w sobotę obiadem w restauracji „Oaza“ przez Polskie Linie Lotnicze „Lot“.

Wczoraj dziennikarze niemieccy zwiedzili lotnisko oraz port lotniczy na Okęciu, poczem podejmowani byli śniadaniem przez Wydział Prasowy Min. Spraw Zagr.

Pe poł. uczestnicy wycieczki zwiedzali zabytki miasta, poczem udali się na stadion W. P., gdzie obecni byli na rewji z okazji Święta Wychowania Fizycznego.

Dziennikarze wyjechali dziś rano polskim samolotem w drogę powrotną do Berlina.

Rolnicy polscy w Berlinie.

Warszawa, 14. 5. Wczoraj wieczorem wyjechała do Berlina delegacja rolnictwa polskiego z p. Chudakowskim, prezesem związku izb i organizacji rolniczych na czele.

Zgon szefa G. P. U.

Moskwa. Zmarł tutaj głośny na cały świat szef moskiewskiej „Czerezyczajki“, Wacław Menżyński, licząc lat zaledwie 59.

Od roku 1919 był członkiem przyjdium „Czerezyczajki“, a od roku 1923 zastępca szefa GPU. W roku 1926 został mianowany szefem GPU.

Według doniesień z Moskwy śmierć szefa wszechzwiązkowego GPU., Menżyńskiego, aczkolwiek nie przyszła nieoczekiwanie, wywarła niezwykle silne wrażenie w Moskwie. Menżyński już od 3 lat był częściowo sparaliżowany, wskutek czego zastępował go jego pierwszy zastępca Jagoda. Menżyński był jedną z najciekawszych postaci wśród „dygnitarzy“ sowieckich. Był on przedewszystkiem bezwzględny co do zwalczania przeciwników politycznych ustroju sowieckiego, skutkiem czego tysiące osób utraciło życie lub jęczało po sowieckich więzieniach.

Następca Menżyńskiego na stanowisku szefa GPU. ma być wyznaczony dopiero po jakimś czasie, gdyż łączy się to z zamierzoną reorganizacją sowieckiej policji politycznej. Jako jednego z kandydatów wymieniają Jagodę, którego łączy węzły przyjaźni z głośnym pisarzem Maksymem Gorkijem.

Włoski ustrój korporacyjny.

Został uchwalony na posiedzeniu centralnego komitetu korporacyjnego z udziałem Mussoliniego — Główne zasady tego ustroju. — Partja faszystowska odgrywać będzie rolę decydującego czynnika.

Rzym. Agencja Stefani donosi:

Uchwalony na posiedzeniu centralnego komitetu korporacyjnego pod przewodnictwem Mussoliniego i z udziałem najwyższych dostojników faszystowskich projekt ustroju korporacyjnego przedstawia się, jak następuje:

Projekt przewiduje powołanie 22 korporacji, obejmujących całokształt produkcji włoskiej. Korporacje te będą się dzieliły na 3 grupy według następujących rodzajów produkcji: rolnictwa, przemysłu i handlu.

Pierwsza grupa składać się będzie z ośmiu korporacji, obejmujących producentów zboża, ogrodników, producentów win, oliwy, trzciny i buraka cukrowego, przemysłu, przetworów zwierzęcych i rybactwa, przemysłu drzewnego i tkackiego.

Druga grupa obejmuje korporacje działu przemysłowego i handlowego. W jej skład wejdą następujące przemysły: metalurgiczny i mechaniczny, odzieżowy, chemiczny, budowlany, papierowy i prasowy, przemysł wodny i gazowy, przetwórczy, szklany i ceramiczny.

Trzecia grupa obejmuje korporacje, reprezentujące inne zawody, jak: ubezpieczenia, instytucje kredytu, organizacje zawodowe i artystyczne, przemysł morski, komunikację wewnątrz kraju, widowiska i szpitalnictwo.

Rzemiosło nie stanowi oddzielnej korporacji, lecz wejdzie w skład odpowiednich działów. Przewodniczącą poszczególnych korporacji będą mianowani dekretem prezesa rady ministrów. Wiceprzewodniczącą będą wyznaczeni przez partję faszystowską.

Projekt przewiduje ścisłe połączenie administracji państwowej z korporacjami przez udział przedstawicieli poszczególnych gałęzi administracji w radach odpowiednich korporacji. Projekt sam opiera się na zasadach kolektywnych, na współdziałaniu poszczególnych instytucji i odrębnych przedstawicielstw pracowników i pracodawców.

System powyższy jest tak skonstruowany, że żadna grupa w łonie poszczególnych korporacji nie może liczebnością swych delegatów zmajoryzować drugiej. Partja faszystowska przez delegatów, mianowanych dla poszczególnych korporacji, odgrywać będzie rolę czynnika decydującego. Ilość reprezentantów świata pracy w łonie poszczególnych korporacji równać się będzie ilości przedstawicieli pracodawców.

Kraj żydowski na Syberji.

Z Moskwy donoszą, że rząd sowiecki wydał dekret o utworzeniu autonomicznego kraju żydowskiego w Birobidżanie na Syberji. Obszar nowej jednostki autonomicznej, przeznaczonej na kolonizację żydowską, wynosi 7 milionów ha.

Prowincja birobidżańska przeznaczona została już przed kilku laty jako teren kolonizacyjny dla żydów, jednakowoż wskutek ciężkich warunków ruchu kolonizacyjny odbywa się bardzo powoli. Obecnie rząd sowiecki postanowił utworzyć samodzielną żydowską jednostkę autonomiczną celem zachęcenia ludności żydowskiej do kolonizowania tego kraju.

Przeto ci, co troszczą się o żydów i pytają, co się z nimi ma stać — niech się uspokoją, bo mają już żydzi gdzie wyjechać.

Samobójstwo Trockiego?

Paryż. W Paryżu rozeszły się pogłoski o zamachu samobójczym b. bolszewickiego komisarza ludowego Trockiego. Trocki usiłował popełnić samobójstwo wystrzałem z rewolweru, jednak w ostatniej chwili przeschodził mu w tem jego syn.

Przyczyną targnięcia się na życie ma być depresja nerwowa.

Obfite deszcze spadły w Rumunji.

Bukareszt. Opady atmosferyczne, jakie w ostatnich dniach nawiedziły Rumunję, poprawiły w sposób znakomity perspektywy przyszłych plodów rolnych, które początkowo, dzięki długotrwałej suszy, zapowiadały się wręcz katastroficznie. Wobec powyższego na posiedzeniu Komitetu Ekonomicznego rządu postanowiono uchylić ostatnie zarządzenie, zabraniające wywozu plodów rolnych, yak więc ładunki zboża, już załadowane oraz będące w trakcie załadowania, których termin wydania upłynął przed 9 bm., mogą swobodnie opuścić Rumunję.

Jak przyjmowano gen. Hallera w Ameryce?

Poniżej podajemy podług polskiego dziennika chicagoskiego opis jednej z licznych uroczystości hallerowskich w czasie jego pobytu, który tem bardziej naszych Czytelników interesować będzie, że obchód ten odbywał się na terenie działalności ks. prob. Szudzińskiego, ziomka naszego, bo rodaka z Nowogomiasta. Oto jego dosłowna treść:

Haller zwiedził Szkoły Paraf. w Cicerro, w Argo, Św. Kazimierza i Św. Wojciecha.

Parafie św. Walentego i Matki Boskiej Częstochowskiej w Cicerro, św. Błażeja w Argo, III, św. Kazimierza i św. Wojciecha w Chicago — oto dalszy etap tury objazdowej gen. J. Hallera, dokonywany wczoraj.

W ciężkim znoju i trudzie spędził Wódz Błękitny wczoraj dzień. **Wszędzie przemawiał, wszędzie zagrzewał serca polskie do wytrwania przy polskości i wierze ojców, wszędzie mówił o ciężkim losie inwalidy polskiego z armii ochotniczej.**

Orszak gen. Hallera udał się z hotelu Drake wprost do Cicerro, gdzie Wódza witano owacyjnie i urządzono na Jego cześć wielką paradę samochodową. Pierwszym przystankiem była parafia św. Walentego, gdzie wiodarzy ks. Bernard Szudziński, prezes Wydziału Pomocy Naukowej Zjednoczenia PRK.

Program na Walentowie:

Generała powitała przed plebanją licznie zebrana i odświętnie przystrojona młodzież szkolna, wśród której wysuwała się na front silna drużyna Skautowa Zjednoczenia PRK. Ks. prob. Bernard Szudziński powitał Wódza i zaprosił Go wraz ze swą na plebanję, gdzie było krótkie przyjęcie.

Później na sali parafialnej młodzież szkolna wykonała krótki, podniosły program.

Dzieci szkolne odśpiewały na wstępie „Boże coś Polskę” i „Cześć Pieśni”, potem piękne powitanie wygłosił H. Ugodziński. Z kolei młodzież szkolna odśpiewała „Powiedz, Wisto”, a deklamację pt. „Polskiemu dziecku” wygłosił młody, utalentowany Józef Sliwa, zbierając zstuzzone oklaski. Po ewangelii i wierszach i wiancach melodii polskich, **przemówił ks. prob. Szudziński.**

Witam Cię, Wodzu!

Zwracając się do gen. Hallera, ks. Szudziński podkreślał, że **w Jego osobie witamy przedstawiciela Ojczyzny, naszej Polski, — rycerza bez skazy i trwogi, który nigdy nie zapomina o hasłach Boga i Ojczyzny.**

„Tyś wślawił imię Polskie!”, — mówił ks. Szudziński, — **ślawisz chwałę Ojczyzny dziś, łączysz nas w duchu samozaparcia się i miłości chrześcijańskiej.** Przybywasz do nas w misji miłosierdzia, aby nam przypomnieć o obowiązku opiekowania się inwalidami armii polskiej. I przyrzekamy Ci, Wodzu, że o tych inwalidach nie zapomnimy.

Po zakończeniu swego przemówienia ks. Szudziński wręczył gen. Hallerowi sumę 214.25 dol. na rzecz funduszu inwalidzkiego.

Dzięki Wam stokrotne!

Gen. Haller w swym przemówieniu zaznaczył, że mimo ciężkich tu czasów składki na fundusz inwalidzki płyną. **Wszystkim ofiarodawcom składa więc stokrotne dzięki.**

W dalszym ciągu swej mowy wskazywał, że od szeregu ostatnich lat dają się zauważyć lepsze prądy. Ludzie zaczęli rozumieć, że nie samym chlebem człowiek żyje, ale i słowem bożem. Zbliżają się ludzie do siebie, co jest dobrym znakiem, bo pierwszą siłą w życiu jest siła miłości. My Polacy złączyliśmy tę siłę w jedno hasło „Bóg i Ojczyzna!”

Mówiąc o wojnie światowej, gen. Haller podkreślał, że **potrzeba było wielkiego przelewu krwi dla uratowania zasad chrześcijańskich i sprawiedliwości bożej.** Wychodźstwo może się szczyścić z tego, że w tym wielkim dramacie dziejowym wzięło udział i ofiarny udział.

Pod koniec Pan Generał udekorował Krzyżem Zasługi ks. Bernarda Szudzińskiego, a młodzież odśpiewała wianek melodii polskich.

Odpust kalwaryjny w Wielu.

Młodzież narodowa pod sztandarem Chrystusowym.

Wielu, 11. 5. Odbył się wczoraj tegoroczny pierwszy odpust na Kalwarii. Przybyło na tradycyjną pielgrzymkę przeszło 20 tysięcy wiernych. Lud kaszubski tłumnym udziałem dowiódł, że nabożność, jaką odznaczali się jego przodkowie, wśród niego nie zanika. Na odpust przybyli pielgrzymki z dalszych i bliższych stron. Główne kazanie wygłosił ks. kanonik prof. dr. Raszeja z Pelplina. Szczegóły z tych pięknych uroczystości zamieścimy w jednym z następujących numerów.

Na odpust kalwaryjny w Wielu tłumnie stawiła się młodzież narodowa dla zadokumentowania swej niezłomnej wierności pod sztandarem Chrystusowym i jego św. wiary katolickiej. Do Wielu przybyły liczne kompanie młodzieży narodowej z powiatów kościelskiego, kartuskiego, tucholskiego, starogardzkiego, chojnickiego, świeckiego i nawet z ziemi chełmińskiej. Krocząc w procesji długie szeregi młodzieży narodowej wywarły na pielgrzymach głębokie wrażenie.

Wierna przyrzeczeniu matki

POWIEŚĆ.

90

(Ciąg dalszy).

Dojeżdżali do więzienia, na którego drugim piętrze paliło się światło. Kareta zatrzymała się przed masywną w żelazo okutą bramą, do której jeden z konstabłów zadzwonił, a echo dzwonu pośpiesznie rozległo się we wnętrzu gmachu, budząc zjadłe szczerkanie dwóch podwórzowych brytanów.

— Panie Dunbar — zagadnęła nagle Irena — chcę pana prosić o ostatnią łaskę... Chciałabym dostać tę... tę fajkę, którą pokazywano tam... w sądzie... Czy mogę ją mieć?...

Jemu stłumione przekleństwo zawrzało na ustach.

Położyła dłoń na jego rękę.

— Tyle mi pan przyczyniłeś smutku... Nie odmówisz mi przecie tej jedynej, ostatniej prośby?...

Ręka jego zacisnęła się na jej dłoni.

— A jeżeli ci ją przyniosę, czy powiesz mi, kto palił ją ostatni?...

— Po tem, co dziś zaszło, lepiej, abymy się już nigdy więcej nie spotkali w życiu.

Echa zająć w dniu 3 Maja w Kościele Katedralnym w Łodzi. Oświadczenie Kurji Biskupiej.

W dniu 3 Maja doszło w Łodzi do pożalowania godnych zająć w czasie nabożeństwa w Kościele Katedralnym. Pisma sanacyjne w swych opisach o tem zajęciu całą winę za nie zwaliły na Narodowców, jakoby oni byli sprawcami tych awantur w świątyni Pańskiej. Opisu zajęcia tego nasze pismo nie było w możności podać ze względu na to, że zostało ono skonfiskowane we wielu pismach narodowych. Widocznie — jak zwykle — że to, co zapadały pisma sanacyjne, było t. zw. prawdą sanacyjną, bo otóż Kurja Diecezjalna Łódzka poczuła się w obowiązku podać do wiadomości, co następuje:

„Po Ewangelji św., gdy kaznodzieja wszedł na ambonę w celu wygłoszenia okolicznościowego przemówienia, w przedsiönku katedry powstało nieporozumienie pomiędzy członkami jednej z organizacji, a znajdującymi się w kościele i przedsiönku luźnymi grupami członków organizacji narodowych. Na skutek tego nieporozumienia pod chórem kościelnym powstał hałas, który wzmożił się, gdy ukazały się w przedsiönku organy bezpieczeństwa publicznego. W tem momencie rozległ się śpiew niekościelny. Interwencja przybyłego pod chórem kościelny ks. proboszcza katedry zlikwidowała zajęcia. Nabożeństwo zostało odprawione w spokoju. Wygłoszone zostało przemówienie, po którym J. E. Ks. Biskup Kazimierz Tomczak udzielił ze stopni kościoła uroczystego błogosławieństwa.

J. E. Ks. Biskup Sufragan nie zabierał głosu w danej sprawie; tem bardziej nie wzywał do usunięcia kogokolwiek z kościoła.

Łódź, dnia 7 maja 1934 r.”

Napad na policjantów.

Lwów. W dzień 9 maja w godz. popołudniowych w gminie Mokrzyń w pow. mościckim, na powracających 2 posterunkowych P. P., którzy ze względów porządkowych pilnowali kopca, usypanego we formie mogiły z napisami antypaństwowymi, napadła grupa napastników i zaatakowała czynnie policjantów. Policjanci zamknęli się w jednej z chat we wsi Kupownicy Stare, nie dopuszczając napastników. Przy odpieraniu obaj policjanci, Karliński i Wilk, odnieśli poważne obrażenia. Jeden z napastników został zabity, 1 zaś ranny. Po uspokojeniu tłumu policjanci udali się do posterunku P. P. w Komoszka Siemianowickich, skąd niezwłocznie udał się silny oddział policji, który przywrócił całkowity porządek, aresztując sprawców napadu.

Na miejsce zajęcia przybył również prokurator Sądu Okręgowego w Sambora, pod którego przewodnictwem prowadzone jest energiczne śledztwo.

Jeden do Kowna — drugi do Brazylii. Swoisty sposób zlikwidowania taré w „Legjone Młodych”.

Warszawa. W „Legjone Młodych” w Warszawie wyłonili się od dłuższego czasu silne tarcia i fermenty. W związku z tem dwaj głośni przeciwnicy, a zarazem przewodocy „Legjonu Młodych”, Zapisiewicz i Stachórski mają być wysłani zagranicę.

P. Stachórski, który był urzędnikiem w Ministerstwie Rolnictwa, zostaje ma korespondentem sanacyjnego „Kurjera Porannego” w Kownie i wyjechać na 2 lata na Litwę. Jak wiadomo, p. Stachórski patronował rozłamowcom w „Legjone”.

Zbigniew Zapisiewicz, komendant główny „Legjonu”, ma wyjechać do Buenos Aires (Ameryka Południowa), gdzie będzie urzędnikiem miejscowego konsulatu polskiego.

Wysokie odznaczenie rumuńskie dla polskiego dyplomaty.

Bukareszt. Król Karol II-gi odznaczył ministra Becka podczas jego pobytu wielką wstęgą orderu „Za wierną służbę” oraz wręczył mu swą fotografię z własnoręcznym podpisem.

Konstabl otworzył drzwiczki karety, a dozorca więzienny stanął w progu, unosząc do góry wysoko światło latarni, w którym Lennox Dunbar ujrzał raz jeszcze piękną, bladą twarz, bezdennie smutne oczy i usta, zacisnięte spazmem bólu.

Światła zachwiała się, ciężka brama skrzypnęła na żelaznych zawiasach, masywny klucz zakręcił się w zamku, łańcuchy jęły i Irena zamknięta została nieodwołalnie w grobie swym za życia.

ROZDZIAŁ XX.

Narzeczeni.

Wiosna na nowo zajaśniała nad światem, rzucając czar budzący się na nowo życia na całą przyrodę. Lea Gordon, stojąc obok piramidy szkarłatnych geranij i aksamitnych, złocisto pudrowanych begonij, w pośrodku ośmiokątnej ptaszarni, przez oszkloną kopułę, której jasne wiosenne słońce padało na śnieżną sowę i różowe kakadu w złoconych klatkach — porównywała w myśli zbyt słabe swoje otoczenie z ponurą więzienną celą, w której przebywała młoda dziewczyna, a która zabrała serce jej narzeczonego. Trochę błedsza, niż zwykle, z lekko podkrążonymi oczami, świadczącymi o niejednej nieprzespanej nocy, znośna ona nowy dla niej ciężar bólu i upokorzenia ze zwykłym spokojem i powagą. Przez dwa mie-

Bardzo słuszne uwagi.

„Wdarli” się w rzeczywistość pomorską.

Pod powyższym „Goniec Pomorski” słusznie pisze, co następuje:

„Sanatorzy mają to do siebie, że czasami lubią się wygadać. Wypadki takie są bardzo rzadkie, bo posługują się przeważnie w swojej robocie kłamstwem, ale czasami prawdopodobnie przypadkowo powiedzą prawdę.

W Toruniu odbył się zjazd przedstawicieli „Legjonu Młodych”. Zjazd ogromnie reklamowany przez sanacyjne pismo. „Depek” toruński, dając sprawozdanie z tego zjazdu pisze, iż m. in. przemawiał na zjeździe w imieniu rady wojewódzkiej BBWR. mgr. p. Schab.

„Rok temu — mówi p. Schab — na pierwszym naszym zjeździe stwierdzić mogłem, że **wdarliście się w rzeczywistość pomorską, dziś miło mi na tem miejscu oświadczyć, iż wrośliście głęboko w piaszczystą glebę pomorską, głęboko z korzeniami!**”

Oświadczenie to jest godne zapamiętania. Całkowitą słuszność ma p. Schab, gdy mówi, że „Legjon Młodych” i nie tylko on, ale i cała sanacja „wdarła się w rzeczywistość pomorską”. Tylko, że słowo **wdarł**, wtargnąć stosowane było do rzeźmieszków, którzy się włamują, ale nie do organizacji politycznych. Ale nie mamy powodu przeczyć, by to wyrażenie w tym wypadku miało być źle użyte. Następnie dalej: „**Wrośliście w piaszczystą glebę**” — stwierdza p. Schab. **I to wyrażenie uważamy za całkowicie trafne.** Wiadomo bowiem, że gleba piaszczysta ma to do siebie, iż lada podmuch wiatru przewraca rośliny na ziemi piaszczystej do góry nogami. **Wrośnięcie w piasek jest niepewne i wymaga ogromnej pieczołowitości i zabiegów, bo bardzo łatwo może ulec zniszczeniu, zwłaszcza gdy roślina jest przeszczepiona i sztucznie hodowana.** Uważamy, że **przyjdzie czas, że z tej roślinki, która tylko na piasku zaszczerpiona została, nie pozostanie w przyszłości ani znaku, chyba tylko trochę śmiecia ze zgnilych korzonków.**

Echa rewizji domowej u ks. ppłk. Wryczy.

Sąd uchylił mandaty karne, uwalniając ks. Wryczy od winy i kary.

Przed sądem okręgowym toczyły się rozprawy przeciwko ks. ppłk. Wryczy z Wielu, których tematem była sprawa karabinów sportowych przez policję zabranych, a legalnie posiadanych przez ks. Wryczy.

Jak już pisaliśmy, w lutym rb. przybyła do mieszkania ks. prob. Wryczy, policja, która po przeprowadzonej rewizji zajęła karabinki sportowe. Po tej rewizji starostwo w Chojnicach ukarało ks. Wryczy grzywną 50 zł za bezprawne posiadanie karabinów sportowych. Uważając grzywnę za niesłuszną, wniósł ks. Wryczy o rozstrzygnięcie sądu.

Rozprawa ustaliła, że ks. Wryczy skierował do Starostwa dwa wnioski o pozwolenie noszenia broni, w tem jeden osobisty wniosek, zaś drugi imieniem Tow. Powst. i Wojaków we Wielu. Starostwo wniosek ks. Wryczy załatwił odmownie, pozostawiając wniosek towarzystwa wojackiego bez odpowiedzi. Po 10 miesiącach Starostwo poleciło zajęcie karabinków, nie przestrzegając przepisów ustawy. Należało bowiem najpierw załatwić wniosek, a w razie odmownej decyzji, ustawa wymaga, by właściciel broni wezwany został do wyzbycia się. Tego Starostwo nie uczyniło, co zostało ustalone w przewodzie sądowym.

W wyniku rozprawy sąd uchylił mandaty karne starostwa jako niesłuszne, uwalniając ks. Wryczy od winy i kary. Koszta ponosi skarb państwa. Sąd podkreślił, iż ks. Wryczy zupełnie legalnie posiadał karabinki i że Starostwo pominęło przepisy ustawy.

Tak tedy rewizja dowodowa u ks. ppłk. Wryczy nie miała podstaw prawnych, jak również nie miała podstaw prawnych zajęcia karabinków, które powinno obecnie Starostwo zwrócić prawowitemu właścicielowi.

Sąd okręgowy uchylił również mandaty karne Starostwa, nałożone ks. Wryczy i ks. wik. Głowczewskiemu za rzekome bezprawne wyzbycie wzgl. nabycie broni. Sąd uznał, iż mandaty karne pobawione były podstaw prawnych.

siące stosunki jej z Dunbarem były wyraźnie napięte, chociaż oboje unikali starannie wszelkiego wyjaśnienia. Zachowanie Lei względem niego było nieco chłodniejsze, jego zaś więcej etykieta i wyszukanie grzeczne. Podczas tygodnia procesu widziała go zaledwie dwa razy, potem wyjechał za jakąś sprawą do Nowego Orleanu, skąd regularnie pisywał krótkie i chłodne listy, zwiększające tylko coraz bardziej lodową przepaść pomiędzy nimi. Tego rana otrzymała od niego wspaniałą wianek róż La France z doniesieniem, że powrócił i prosi o pozwolenie widzenia się z nią w południe.

Lea przypięła kwiaty do stanika wytwornego swojego rannego kostjumu z ciemnego welwetu i westchnęła z zicha, rozglądając się dokoła. Piękny pokój zdawał się płonąć jaskrawymi barwami wschodnich tkanin i bogatych kobierców, rozrzuconych na marmurowej posadzce i mnóstwem hiacyntów i ponsowych kamelij, ugrupowanych w koszykach i kryształowych smukłych wazonach. Fontanna w perystylu szumiała srebrzyście, a kanarki za złocistą siatką klatek śpiewały wesoło. Śnieżno biała sowa krążyła w powietrzu skrzydłami szeroko rozpartymi do słońca, a syberyjski wielki dog podniósł się z puszystego posłania i potarł głowę o suknię swojej pani. (C. d. n.)

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 16 maja 1934 r.

Kalendarzyk. 16 maja, Środa, Jana Nepom. Kapł. M.
17 maja, Czwartek, Paschalisa w.
Wschód słońca g. 3 — m. 41 Zachód słońca g. 19 — 22 m.
Wschód księżycy g. 6 — 21 m. Zachód księżycy g. 23 — 56 m.

Z miasta i powiatu.

Nareszcie upragniony deszcz.

Po długotrwałej suszy, która już nader dotkliwie dała się we znaki całej roślinności, wreszcie spadł w poniedziałek nad wieczorem tak upragniony deszcz. Aczkolwiek padał on przez dłuższy czas dość obficie, spragniona wilgoci gleba wchłonęła go odrazu i ożywiła czekającą na więcej. Miejmy nadzieję, że rychło łaskawe niebo spuszcza nam i więcej tego tak błogocynnego dla roślinności daru.

Chochlik drukarski spłatał nam figla.

W opisie naszym obchodu 3 Maja z Łąkorza w num. 55 naszego pisma chochlik drukarski spłatał nam niemałego figla, bo wyraz „mocodawcy”, który tam jedynie był na miejscu — złośliwie zamienił nam na „mordercy”, które to słowo — oczywiście żadnego nie ma sensu ani też żadnego związku z treścią. Ot, zwykły figielek chochlika drukarskiego!

Taryfa opłat, pobieranych w Publicznym Szpitalu Powiatowym pod wezwaniem św. Józefa w Nowemmieście n. Drwęcą.

- Dzienne opłaty za utrzymanie i leczenie osób, przynależnych do okręgu szpitalnego, są następujące:
Oddział wewnętrzny i zakaźny dziennie klasa III 6 zł, klasa II 9 zł, klasa I 12 zł.
Oddział chirurgiczny dziennie klasa III 7 zł, klasa II 10 zł, klasa I 14 zł.
- W razie przyjęcia do szpitala kilka osób z tej samej rodziny na chorobę zakaźną na klasę III tylko pierwsza osoba płaci pełną stawkę 6 zł, druga osoba 5 zł, a trzecia i następane 4 złote.
- Od cen, wyżej uwidoczonych, utrzymują ulgi mający siedzibę w naszym powiecie:
  - Związki ubogich 40 proc.
  - Robotnicy rolni i leśni 25 proc., zrzeszeni.
  - Kasa Chorych 15 proc.
  - Kolejowa Kasa Chorych 15 proc.
- Za specjalne zabiegi lecznicze na klasie I niezależnie od opłat, wymienionych w 1 względnie 2, pobiera się następujące opłaty dodatkowe:
  - zabieg chirurgiczny w zakresie dużej chirurgii 50,— zł
  - Elektryczna kąpiel każdorazowo 3,— zł
  - Naświetlanie lampą kwarcową każdorazowo 2,— zł
  - Kąpiele lecznicze (węglkowe, siarczane) 7,— zł
  - Nagrzewanie lampą „Solluksa” jednorazowo 1,— zł
  - Zabiegi elektryczne Pantostatem 1,— zł
  - Odma sztuczna 10,— zł
- Od chorych ambulatoryjnych za korzystanie z urzędów szpitalnych pobiera się opłaty następujące:
  - Kąpiel wodna 0,75 zł
  - Kąpiel w wodzie jodowej 1,— zł
  - Elektryczna kąpiel każdorazowo 2,50 zł
  - Naświetlanie lampą kwarcową każdorazowo 1,50 zł
  - Kąpiele lecznicze (węglkowe, siarczane) 6,— zł
  - Nagrzewanie lampą „Solluksa” jednorazowo 1,— zł
  - Zabiegi elektryczne Pantostatem 1,— zł
  - Prześwietlanie roentgenem klatki piersiowej 10,— zł
  - Prześwietlanie roentgenem kończyny 10,— zł
  - Zdjęcie roentgenowskie na kliszach
    - 9 razy 12 cm. 8 zł
    - 24 razy 30 cm. 25 zł
    - 13 razy 18 cm. 12 zł
    - 30 razy 40 cm. 30 zł
    - 18 razy 24 cm. 15 zł
  - Zdjęcia roentgenowskie na papierze filmowym o 75 proc. taniej
  - Przy zdjęciu żołądka i jelit za papkę dolicza się 10,— z

Wieczorek z okazji XI Tygodnia L. O. P. P.

Nowe miasto. W niedzielę, 13 bm., odbył się w sali Hotelu Centralnego wieczorek, zorganizowany przez Komitet XI Tygodnia L.O.P.P., na który w oficjalnej części złożył się uroczajny program. Wieczorek ten miał charakter rodzinny, gdyż wszyscy siedzieli przy stolikach. Witalne przemówienie wygłosił prezes Koła L.O.P.P. p. dr. Komassa. W dalszym ciągu usłyszeli zebrani dobrze wygłoszone przez uczniów gimn. deklamacje: „Hymn L.O.P.P.” i „Siła twórcza człowieka”, referat o lotnictwie i feljton p. t. „Romans lotnika”, które przepłatane były duetem fortepianowym, bardzo dobrym śpiewem chóru męskiego „Harmonia” pod batutą dyr. p. Zimnego Stef. oraz występami muzycznymi pp. Dukata i Smukały. Oficjalną część wieczorku zakończył chór gimnazjalny odśpiewaniem poprzednio wygłoszonego „Hymnu L.O.P.P.”, do którego muzykę skomponował p. E. Perszka. W części nieoficjalnej odbyła się zabawa taneczna, która — widocznie z powodu upałów — nie cieszyła się bardzo wielkim powodzeniem.

Z targu.

Nowe miasto. Na wtorkowym targu, przy dużym zwrozie produktów i takim samym ruchu płacono za mdł jaj 65 gr, pół kg masła 1,20 i 1,30 zł, pęczek szparagów 50 gr, rzodkiewek 10 gr, 3—4 główki sataty 10 gr, gołąbki 70 gr para. indyki 4—4,50 zł, furkę drzewa 3 zł i torfu 4—5 zł.
Równocześnie na targowisku płacono za bekony 20—22 zł, świnie tłuste do 28 zł, cielęta 6—28 zł i prosięta 5—8 zł. Spęd trzody był średni, natomiast ruch i pokup słaby.

Wciąż go trapią podatki.

Lubawa. Mieszkaniec miasta, p. Tomasz Myszowski, zamieszkały przy ul. Grunwaldzkiej, ma wielkie utrapienie z podatkami, które mu się od kilku lat stale wymierzają, mimo, że dom i rolę już przed 3 laty zapisał swemu synowi. Gosp. to, składające się z domu mieszkalnego, zabudowań i 7 mórg roli, szacowało przed 2 laty aż 2 zaprzysiężonych taksatorów z asesorem p. Gęstwickim na czelu. Świadczy to tylko o nadmiernej biurokracji.
Onegdaj otrzymał p. T. Myszowski upomnienie o zapłatę podatku drogowego i gdy go nie zapłacił, zjawił się komornik i za 60 zł zajął kanapę, 2 fotele, dywan i lustro, zamierzając więcej rzeczy pieczętować. Dopiero po zajęciu rzeczy zrobił p. M. do Starostwa piśmienną interwencję, zaznaczając, że realność należy do syna. Został zwolniony od tego podatku, lecz musiał kosztować w kwocie 9 zł zapłacić.
Niezapłacony natomiast została sprawa z drogowym, gdyż przed kilka zaledwie dniami otrzymał nakaz zapłacenia podatku od placów niezabudowanych. P. M. jest zrozpaczony i zwrócił się do nas, co ma zrobić, aby przestało go napastować podatkami, gdyż nie posiada.

Dom zagrażał zawaleniem.

Lubawa. W tych dniach przystąpiono do rozbiórki frontu kamienicy dwupiętrowej przy ul. Gdańskiej, gdyż groziła zawaleniem wskutek zapadnięcia fundamentów. Dawniej na miejscu obecnej kamienicy stała mała chatka, po roze-

braniu której na tych samych fundamentach postawiono obecną dwupiętrową kamienicę. Dom należy do p. Asmanowej. Lokatorów ewakuowano z rozbieranego częściowo domu.

Czy ta dopłata konieczna?

Lubawa. Właściciele domów i posiadłości rolnych, ubezpieczeni w Tjw. Wzaj. Ubezpieczeń, mają do płacenia należności za ubezpieczenie swego mienia. Jak wiadomo, składki te są ściągane przez sołtysów po wsiach, a w miastach przez Zarządy Miasta. W tych dniach kilka osób, mających płacić składki, skarżyło się nam, że egzekutor miejski, ściągający składki ubezp., pobierał o 1 zł od każdego więcej niż wynosiła rzeczywista składka. Na interwencję sprzeciwiających się temu w Zarządzie Miejskim oświadczone im, że 1 zł pobiera się jako dopłatę za kwit. Jest chyba rzeczą niemożliwą, aby pokwitowanie z odbioru n. p. 4 zł wynosiło 1 zł należności. W interesie publicznym leży, aby sprawa ta została wyświetlona. Dziś bowiem trzeba się z każdym groszem liczyć i pobieranie tak wysokiej dopłaty powinno być płatnikiem wyjaśnione. Nawet zaszyły wypadki, że wystali niekiedy pieniądze wprost do Ubezpieczalni, nie chcąc płacić dodatkowo 1 zł egzekutorowi.

Wycieczki.

Lubawa. Korzystając z nader pięknej pogody, jaka dopisywała ub. niedzielę, Tow. Spiewu „Harfa” o godz. 6 rano wyruszyło pieszko do Prątnicy. Wchodząc do wsi, odśpiewano przed krzyżem „Kiedy ranne”. Następnie udano się do paraf. kościoła na Mszę św. Po krótkim odpoczynku, użyczonemu wozami drabniastymi ks. prob. Drosta i G. Gałki z Omula udano się do lasu do Czełfina. Tam na tonie natury spędzono przy rozmaitych imprezach mile czas i około godz. 7:30 wrócono do Lubawy. Do lasu przybyło też licznie obywatelstwo. Wycieczka ta udała się nadzwyczajnie.
Tej samej niedzieli po poł. Kat. Stow. Czeladzi Rzem. urządziło wozami drabniastymi wycieczkę do lasu w Rakowicach. Zainstalowano orkiestrę, przy której dźwiękach puszczono się w tany. Była też ogrodowa kręgielnia i inne jeszcze gry z nagrodami. Wieczorem nastąpił powrót.

Tydzień LOPP. w Lubawie.

Lubawa. Tegoroczny tydzień LOPP. rozpoczął się 9 i trwał do 15 bm. włącznie. W pierwszych dniach sprzedawano materiał propagandowy. W czwartek, 10 bm. odbywała się zbiórka uliczna, a wieczorem przedstawienie kinematograficzne. Połowa dochodu była przeznaczona na LOPP, lecz udział gości był bardzo niski.

W sobotę odbył się capstrzyk, a w niedzielę nabożeństwo w których większość organizacji miejsc., mających poparcie społeczeństwa, udziału nie wzięła. Niektóre organizacje, stare i liczne, usunęto na tyły pochodzą, a garstce „Strzelec” i innym sanacyjnym organizacjom wyznaczono miejsca honorowe. Głównym powodem wstrzymania się niektórych organizacji w pochodzie było może i przemówienie na Rynku znanego tu „lumina” sanacyjnego. Komitet obchodu Tygodnia miał do wyboru chyba i innych mówców. Należy też przyznać, że tegoroczny Tydzień w ogóle słabiej był urządzony od zeszłorocznego. Wypadł też tymrazem i pokaz gazowy.

Po co istnieje Straż Pożarna?

Samplawa. „Drwęca” pisała, że tutaj Straż Pożarna nie pojechała do pożaru, który wybuchł ostatnio w wybudowaniu. Sprawa ma jeszcze gorzej, bo nie tylko nie było żadnego alarmu, ale nie wysłano sikawki, a p. naczelnik i jego syn instruktor przybyli do pożaru bez umundurowania, nie mówiąc już o innych strażakach. Należy jeszcze nadmienić, że pożar powstał u drugiego syna p. naczelnika. Do pożaru przybyły Straże Poż. z odległości 8—10 km., lecz tu nie stawiała się. W taki to sposób ci panowie pojmują obowiązek strażaka. Czy gmina na to sprawiła Straży Poż. mundury, by paradowano w nich tylko na uroczystościach i zabawkach?

Mieszkańcy tutejsi takim postępowaniem Straży Poż. są oburzeni do głębi i całą nieudolność Straży przypisują naczelnikowi. Jeżeli chodzi o zakup węży do sikawki, to koszt znów nie jest tak duży. Odbyło się w czasie istnienia Straży kilka imprez, atoli dziwnym zbiegiem okoliczności nie przynosiły żadnych zysków w przeciwieństwie do imprez innych tu. organizacyj. Może władze nadzorcze i miarodajne czynniki w sprawie naszej Straży Pożarnej nareszcie wejrzą. To, że p. naczelnik jest przychylnie ustosunkowany do sanacji, nie powinno wpłynąć łagodząco na tok sprawy.
Jeden z dawnych Strażaków.

Z Pomorza

Nieszczęśliwy wypadek przyżyczeniu drzewa.

Lidzbark. Dnia 8. bm. 57-let. rolnikowi Fr. Lewandowskiemu z pobliskiego Kłonowa przy wozowaniu kłoców sosnowych spadający z wozu kłoc złamał nogę powyżej kostki, i to, gdy pomagał swemu sąsiadowi przy poprawianiu ładunku. Lekarz zaopatrzył L.

Krwawy dramat, spowodowany przez niewiernego męża-kochanka.

Lidzbark. Dn. 9 bm. około godz. 9 wiecz. powstało zbiegowisko na placu Hallera z powodu rozpaczywych jęków żony niejakiego Br. Szczepańskiego z St. Zielunia, którą niedożywiony mąż wystrzałnym rewolwerem, na szczęście nie ciężko, zranił. To tego smutnego dramatu rodzin. jest nast.: Od dłuższego już czasu między młodem małż. Sz. były częste kłótnie i niesnaski. Powodem ich to niewierność męża, który utrzymywał stosunki aż z 2 kochankami z St. Zielunia. Na prośby i groźby żony i perswazje teściowej Zembrzuckiej z Kol. Bryńsk wogóle nie reagował, a wręcz przeciwnie, bardziej jeszcze maltretował i poniewierał swą żonę, która wraz z niemowlęciem przez dłuższy czas szukała schronienia u swej matki. W ów fatalny dzień udała się nieszczęśliwa żona wraz z matką i dzieckiem do Zielunia w celu pojednania się. Sz. pozornie zgodził się na udanie się z nimi do Kol. Bryńsk. Matka wyprzedziła ich, spiesząc drogą przez las. Sz. zaproponował wtedy żonie drogę okólną, przez bagno, torfiska wzdłuż Działdówki, czemu żona, tknięta złem przezcuciem, odmówiła, idąc w ślad za matką. Widocznie pokrzyżowała zbrodniczy plan Sz., gdyż zaczął wyzywać, posuwając się aż do pogroźek: „Z tobą dziś koniec zrobię” albo „utopię tego bachora” itd. Nie przeczuwał że ta scena miała świadków, ukrytych w lesie. Miotając wyzwiskami i przekleństwami, ostatecznie udał się z żoną drogą przez las. W odległości 1 km. od St. Zielunia rozegrał się krwawy dramat. W pewnej chwili wyciągnął Sz. z kieszeni rewolwer, odgrając się żonie zastrzeleniem. Właśnie w tej chwili zjawił się 24-letni brat Szczepańskiej i podobny szybkiemu uderzeniem zbrodnicemu szwagrowi broń. Podczas szmatania się padł jednak strzał, którego pocisk przebił Z. prawą dłoń tak, że wyszedł między palcami, a następnie utkwił w prawej nodze poniżej kolana obok stojącej Szczepańskiej. W dalszym ciągu tego niesamowitego dramatu strzelił Sz. do siebie w dość dziwny sposób, bo z tyłu pod łopatkę, tak że pocisk wyszedł ramieniem przy szyi. Są pewne poszlaki, jakoby Sz. zamach na siebie chciał tylko zamaskować. Mimo tej ciężkiej rany zdołał on się dowieść o własnych siłach do zabudowań pewnego rolnika. Cicho rannego inicjatora tego krwawego zajścia odwieziono do szpitala do Mławy, gdzie stwierdzono

bardzo poważny stan u niego, zaś Szczepańską, opatrzoną przez dr. Kurzętkowskiego w Lidzb., odwieziono do szpitala do Działdowa.

Dodać wypada, że Sz. jest właścicielem gospodarstwa i ożenił się jeszcze przed odstąpieniem wojskowości. Nie cieszy się dobrą opinią i niejednokrotnie wchodził w kolizję z paragrafami kodeksu karnego za różnego rodzaju sprawki

Zapalenie sadzy spowodowało pożar.

Grodki. W ub. piątek strawił pożar dom mieszkalny w maj Grodki, w którym mieszkali robotnicy tegoż majątku. Domowiznę zdołano uratować. Pożar powstał na skutek zapalenia się sadzy.

Z dalszych stron Polski.

Śmiertelne zatrucie mięsem.

Krobia. (Poznańskie). W Zytowiecku pod Krobią zdarzyło się masowe zatrucie mięsem, które pociągnęło za sobą śmierć dwojga osób.

Mianowicie u rodziny Ziemińskich z Zytowiecka stwierdzono po spożyciu mięsa, nabytego od rzeźnika Zakrzewskiego objawy ciężkiego zatrucia. W szpitalu SS. Miłosierdzia w Poniecu, dokąd chorych przewieziono, lekarz stwierdził zatrucie zepsutym mięsem.

Mimo natychmiastowego ratunku Ziemińska i jej syn zmarli w okropnych męczarniach, podczas gdy Ziemiński walczy ze śmiercią.

Lekkie objawy zatrucia zauważono również u córki Ziemińskich. Uniknęła ona śmierci przez to, iż podane sobie mięso wyrzuciła, ze względu na nieprzyjemną woń, jakie wydzielalo. Podobne objawy zatrucia stwierdzono u licznych mieszkańców wiosek.

Krąży tu wersje, iż rzeźnik Zakrzewski kupował chore świnie i nie poddając ich oględzinom weterynaryjnym, sprzedawał. Na zarządzenie władz śledczych aresztowany został Zakrzewski i jego syn.

OD REDAKCJI.

P. A. Szerbickiemu w Nowemmieście.

O ile sobie Szan. Pan życzy, to nadesłane nam sprostowanie zamieścimy. Ale pozwolimy sobie poprzednio zwrócić Szan. Pana uwagę, że zgola niepotrzebnie czuje do nas żal. Wszak tu absolutnie nie chodzi o Pana, a jedynie i wyłącznie o niechlujnego lokatora, któremu chcieliśmy ten jego wprost wstrętny interes zbrzydzić. Sądziłszy, że Pan nam za to będzie wdzięczny, że go w tem wyręczyliśmy, a tu Pan się na nas obraża! Możemy Szan. Pana zapewnić, że ani nam przez myśl nie przeszło, Panu z tego powodu uczynić jakąś przykrość.

Dalsze wydzierżawienie trawy w rowach i na skarpach dróg powiatowych.

Okręg drog. pow. p. Szewczyka, Nowe miasto.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 8-mej w oberży w Marzęcicach.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 10-tej w oberży w M. Bałówkach.

W czwartek, dnia 24 maja rb. o godz. 8-mej w oberży w Kurzętniku.

W czwartek, dnia 24 maja rb. o godz. 9-tej w oberży w Nielbarku.

W czwartek, dnia 24 maja rb. o godz. 11-tej w oberży w Niem. Brzoziu.

Okręg drog. pow. p. Czarneckiego, Nowydwór.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 8-mej w oberży w Nowymdworze.

W czwartek, 17 maja rb. o godz. 9 w oberży w Chroślu.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 11-tej w oberży w Radomnie.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 16-tej (4 po poł.) w oberży w Jamielniku.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 18-tej (6 po poł.) w oberży w Wonnie.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 8-mej w oberży w Wawrowicach.

W czwartek, dnia 24 maja rb. o godz. 8-mej w oberży w Gryżlinach.

W czwartek, 24 maja rb. o godz. 10 w oberży w Lekartach.

W czwartek, dnia 24 maja rb. o godz. 12-tej w oberży w Skarlinie.

W czwartek, dnia 24 maja rb. o godz. 16-tej (4 po poł.) w oberży w Nawrze.

Okręg drog. pow. p. Roszkowskiego, Lubawa.

We wtorek, dnia 22 maja rb. o godz. 10-tej w oberży p. Licznarskiego w Rożentalu.

We wtorek, dnia 22 maja rb. o godz. 12-tej w oberży p. Zielińskiego w Kazanicach.

We wtorek, dnia 22 maja rb. o godz. 16-tej (4 po poł.) w oberży w Byszwałdzie.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 10-tej w oberży w Prątnicy.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 14-tej (2 po poł.) w oberży w Rumienicy.

W piątek, dnia 25 maja rb. o godz. 10-tej u p. Zielińskiego w Lubawie ul. Grunwaldzka.

W piątek, dnia 25 maja rb. o godz. 14-tej (2 po poł.) w oberży w Złotowie.

W piątek, dnia 25 maja rb. o godz. 16-tej (4 po poł.) w oberży w Waldykach.

W sobotę, dnia 26 maja rb. o godz. 10-tej w oberży w Samplawie.

Okręg drog. pow. p. Barańskiego, Łąkorz.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 9.30 w oberży w Rywałdziku.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 11-tej w oberży w Lipinkach.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 14-tej (2 po poł.) w oberży u p. Szatkowskiego w Łąkorzu.

Okręg drog. pow. p. Barczewskiego, Kuligi.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 10-tej w oberży p. Ochockiego w Tylicach.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 12-tej w oberży w Swiniarzu.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 14-tej (2 po poł.) w oberży w Katlewie.

W czwartek, dnia 17 maja rb. o godz. 16-tej (4 po poł.) w oberży w Grodziszynie.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 10-tej w oberży w Gwiżdżinach.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 12-tej w oberży w Krzemieniewie.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 13-tej (1 po poł.) w oberży w Sugajenku.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 14-tej (2 po poł.) w oberży p. Trzcńskiego w Mrocznie.

W środę, dnia 23 maja rb. o godz. 16-tej (4 po poł.) w oberży u p. Łukowicza w Mrocznie.

Warunki sprzedaży zostaną ogłoszone w dniu wydzierżawienia.

Nowy rząd prof. Kozłowskiego.

Warszawa, 15. 5. Nowy rząd przedstawia się, jak następuje:

Prezes Rady Ministrów — prof. dr. Leon Kozłowski;

Minister Spraw Zagranicznych — Józef Beck.
Minister Spraw wojskowych — Marsz. Józef Piłsudski.

Minister Spraw Wewnętrznych — Bronisław Pieracki.

Minister Sprawiedliwości — Czesław Michałowski.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — Wacław Jędrzejewicz.

Minister Skarbu — Władysław Zawadzki.

Minister Przemysłu i Handlu — Henryk Floyar-Reichman.

Minister komunikacji — inż. Mieczysław Butkiewicz.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych — dr. Bronisław Nakoniecznikow Klukowski.

Minister Opieki Społecznej — Jerzy Pa-ciorek.

Minister Poczty i Telegrafów — inż. Emil Ka-liński.

Z tej listy wynika, iż na 12 stanowisk mini-sterjalnych zaledwie 3 uległy zmianie (pre-**mier, przemysłu i handlu oraz opieki społecznej**). Pierwotnie zmiany przewidziane były także na innych fotelach, jednakże wyłoniły się widocznie jakieś trudności. Tak np. p. **Ponia-owski miał jakieś wątpliwości, wobec czego** pozostawiono p. Nakoniecznikoffa na **dotychczasowym** stanowisku ministra rolnictwa. Również pozostawiono bez zmiany tękę skarbu, na którą w dzisiejszych czasach brak odpowiednich kandydatów.

Zaprzyśiężenie nowego rządu ma nastąpić dziś o godz. 1 w południe.

W kołach politycznych mówi się, iż spodzie-wane są zmiany na stanowisku podsekretarza stau. Zmiany te będą dokonane po zaprzysiężeniu nowego rządu i po objęciu urzędowania przez nowych ministrów.

Parlament francuski wznawia swe prace.

Paryż, 12. 5. Agencja Havasa donosi, iż parlament francuski wznawia we wtorek swoje prace, które zostały przerwane w dn. 16 marca. Na najbliższej sesji mają być poruszone sprawy dużej doniosłości.

Rząd zdaje się przywiązywać zasadniczą wagę do reformy fiskalnej, która zresztą zależna jest od przygotowania budżetu na rok 1935 i związana jest prawnie z reformą regulaminu parlamentarne-go oraz z reformą ustroju państwa.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.

Czwartek, dn. 17. V. 7.00 Audycja poranna. 12.05 Płyty. 12.35 XXVII-my koncert szkolny z Filharm. Warsz. 15.20 Płyty. 16.20 „Kobieta w obronie przeciwgazowej”. 16.35 Muzyka lekka. 17.30 Odczyt pt. „Parlamentaryzm Pol-ski”. 17.50 Odczyt pt. „Potrzeby komunikacyjne w Polsce”. 18.10 Słuchowisko pt. „Czwarty do brida” p-g Adama Grzy-mały-Siedleckiego. 19.15 „Kącik dla młodzieży wiejskiej”. 19.25 Odczyt aktualny. 19.40 Wiad. sport. 19.47 Dz. wiecz. 20.00 „Myśli wybrane”. 20.02 Uroczysta audycja z okazji święta narod. Norwegii. 21.00 „Skrzynka pocztowa techni-czna”. 21.15 Jak powstaje piosenka — audycja wokalna. 22.00 Płyty. 22.30 Muzyka taneczna.

Piątek, dn. 18. V. 7.00 Audycja poranna. 12.05 Kon-cert. (Tr. ze Lwowa). 15.20 Płyty. 15.40 Muzyka na altówkę. 16.00 Recital śpiewaczy Mokrzyckiej. 16.20 „Przegląd Wy-dawnictw”. 16.35 Płyty. 16.50 XXVIII-my koncert z cyklu „Muzyka Niepodległej Polski”. 17.30 Odczyt pt. „Kaspro-wicz”. 17.50 Odczyt „Szkoła zawodowa jako przygotowanie do życia”. 18.10 Chór Dana. 19.10 „Dokąd jechać w świę-to”? 19.15 „Wiad. r. lnicze”. 19.25 Feljeton aktualny. 19.40 Wiad. sport. 19.47 Dz. wiecz. 20.00 „Myśli wybrane”. 20.02 Pogadankę muz. 20.15 Koncert symf. z Filharm. Warsz. W przerwie — „Stanisław Ignacy Witkiewicz” (pisarz i malarz). 22.40 Muzyka taneczna.

Sobota, dn. 19. V. 7.00 Audycja poranna. 12.05 Płyty. 15.40 Audycja dla chorych ze Lwowa. 16.15 Przemówienie o Funduszu Obrony Morskiej. 16.20 Lekeja języka francu-skiego (kurs średni). 16.35 Muzyka lekka w wyk. ork. P. R. 17.20 Odczyt pt. „Idea batorjańska”. 17.40 „Perspektywy polskie na eksport”. (Tr. ze Lwowa). 18.00 Nabożeństwo majowe z klasztoru OO. Paulinów na Jasnej Górze w Cze-szochowie. 19.15 „Przegląd roln. prasy kraj. i zagran. (Tr. z Wilna). 19.25 Recytacje poezji. 19.40 Wiad. sport. 19.47 Dz. wiecz. 20.00 „Myśli wybrane”. 20.02 Wieczór warjacyj fortep. kompozytorów polskich w wyk. Bol. Kona. 20.40 „Skrzynka pocztowa techn.”. 20.55 Koncert ork. P. R. 22.00 Odczyt w języku franc. pt. „Co wnosi literatura polska do skarbcza literatury ogólnoswiatowej ze Lwowa. 22.15 Muzy-ka lekka z płyt. 23.03 Muzyka taneczna.

Łódź przed wyborami.

Aresztowanie działaczy narodowych w Łodzi.

Łódź. W nocy z 12 na 13 maja policja aresztowała najczynniejszych działaczy Stronnictwa Naro-dowego w Łodzi. Jak wiadomo w Łodzi mają się odbyć wybory do rady miejskiej w dniu 27 maja. W związku z wyborami obóz narodowy rozwinął bardzo ożywioną działalność, a dodać trzeba, że ostatnie wypadki w dniu 3 maja doprowadziły do tego, iż masy robotnicze i społeczeństwo polskie garnie się żywiołowo w szeregi Stronnictwa Naro-dowego. Aresztowano prezesa Stronnictwa, a za-rzazem głównego komisarza obozu narodowego adwokata Kowalskiego oraz kilku najczynniejszych członków. Aresztowania te odniosły wręcz odwrot-ny skutek, bo wiece niedzielne były bardzo liczne, a mieszkańcy tłumnie ślubowali wziąć udział w wyborach i nie ustać w walce o narodową i kato-licką Polskę.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 15. 5. 34 r.

Dolar 5.2675; frank francuski 34.90; frank szwajcarski 171.35; funt szterling 27.02; marka niemiecka 206.50; szyling austriacki 98.75; korona czeska 21.80.

GIEŁDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 15. 5.

Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto	12.50—12.75
Pszenica	16.00—16.50
Owies	12.50—13.00
Gorzycza	40.00—42.00
Przełot	90.00—110.00
Tymoteusz	25.00—30.00
Siemię lniane	57.00—60.00
Groch Victoria.	24.00—2.00
Groch Folgera.	20.00—21.00
Łubin żółty	7.50—8.50
Łubin niebieski	6.50—7.25
Mak niebieski	42.00—48.00

Za redakcją odpowiedzialny: Franciszek Łupicki w Nowemmieście.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.

ROZKŁAD JAZDY KOLEJOWEJ

ważny od 15 maja 1934 r.

Brodnica — Nowemiasto — Radomno i z powrotem		Radomno — Lubawa	
—	532 830	—	1625 2125 o.
—	542 840	—	1635 2133 p.
—	552 856	—	1645 2142
—	602 907	—	1655 2151
—	610 917	—	1703 2158
—	622 933	—	1715 2208
—	630 941	—	1723 2215 p.
—	1014	—	1733
—	1023	—	1740
—	1033	—	1750
—	650	—	1315 — — 2223 o.
—	657	—	1325 — — 2230 p.
—	702	—	1331 — — 2236
—	711	—	1340 — — 2245
—	719	—	1349 — — 2254
—	728	—	1358 — — 2303
—	733	—	1403 — — 2308 p.
535	745	—	1420 1530 2105 2316 o.
552	802	—	1437 1547 2122 2333 p.

Warszawa — Działdowo — Lidzbark — Brodnica — Jabłonowo — Grudziądz.	
—	— — — — 1505 2005 2150 2345
—	— — — — 930 — — — —
—	635 — — 1251 1423 1803 2306 020
—	645 600 900 1313 1435 1822 2325 038 208
—	— 606 902 1318 1441 1828 2331
—	— 616 908 1327 1450 1838 2342 050 220
—	— 628 — — 1338 — — 1849 2354
—	— 635 — — 1345 — — 1856 001
—	— 650 — — 1400 — — 1911 016 120
—	— 655 — — 1405 — — 1916 021
—	— 704 — — 1414 — — 1925 030
—	— 713 — — 1422 — — 1933 039
—	— 721 — — 1430 — — 1941 047
—	— 734 — — 1443 — — 1955 101
—	— 742 — — 1450 — — 2002 108 155 322 przyj.
530	840 — — 1452 — — 2004 — — 158 323 odj.
625	932 — — 1536 — — 2047 — — 227
713	1022 — — 1623 — — 2137 — — 302 424 przyj.

+ Pociąg pospieszny Warszawa—Hel.
× Pociąg letni Warszawa—Hel. Kursują Warszawa—Hel 9. VI. i od 15. VI. — 1. IX, a Hel—Warszawa dnia 10. VI. i od 16. VI. — 2. IX.

Łódź (Dt. Eylau) — Jamielnik — Jabłonowo — Toruń.

Łódź (Dt. Eylau) — Jamielnik — Jabłonowo — Toruń.	
510	803 — — 1028 1405 1930 2243
519	811 — — 1036 1417 1939 2251
534	826 850 1051 1435 1957 2203
544	900 — — 1449 2007
551	908 — — 1459 2014
558	915 — — 1508 2021
611	849 927 1114 1542 2042 2326
732	840 1054 1205 1740 2200 020
738	846 1100 1211 1746 2206 026

+ Pociąg pospieszny bezp. Berlin — Poznań — Toruń — Wyrtné (Insterburg).
× Berlin — Piła — Bydgoszcz — Toruń — Olsztyn.

Łódź — Działdowo — Rakowice

Dt. Eylau (Łódź).

Stacje

1250	1835	o.	Łódź	p.	800	1741
1258	1843	o.	Narzym	p.	753	1733
1310	1855	p.	Działdowo	o.	740	1720
1330	1905	o.	Działdowo	p.	715	1710
1339	1914	o.	Burkat	p.	707	1702
1353	1928	o.	Turza Wielka	p.	657	1652
1404	1938	o.	Gralewo	p.	645	1641
1416	1950	o.	Tuczki	p.	636	1626
1428	2002	o.	Rybno Pom.	p.	621	1617
1438	2012	o.	Hartowiec	p.	607	1604
1458	2030	p.	Montowo	o.	557	1554
1505	2039	p.	Zajączkowo	o.	540	1538
—	2110	o.	Zajączkowo	p.	508	—
—	2119	p.	Rakowice	o.	458	—
—	2140	o.	Rakowice	p.	448	—
—	2200	p.	Łódź	o.	430	—

Sekr. Pow. Stronnictwa Narodowego

załatwia wszelkie pisma i wnioski oraz prze-pisuje na maszynie DLA SWYCH CZŁONKÓW BEZPŁATNIE.

Biuro mieści się w „DRWĘCY” I p. prawo.

Godz. przyjęć: 10—14. We wtorki i piątki 9—14.

Sprzedam

gospodarstwo

w Ciekem 33 mórg. Ziemia

pszenna. Wpłata 7.000 zł.

Piotr Daszkowski, Lipinki.

Pianino

czarne, dobrze utrzymane na

sprzedaż.

Gdzie? wskaże eksp. „Drwęcy”.

Nowemiasto.

Majątek Białobłoty bierze

bydło na paśnik.

Kucharka i pokojowa

potrzebne są od zaraz.

A Napiórkowska,

Kamionka.

Baczność!

Och. Straż Pożarna

Mroczo

urządza w drugie święto Zie-

lonych Świąt, t. j. 21 maja r.b.

na polance p. Oleckiego koło

jeziorka

zabawę letnią.

Początek i wymarsz na plac

zabawy o godz. 4-tej.

W razie niepogody odbędzie

się zabawa o tydzień później,

t. j. 27 maja r.b., na którą jak

najuprzejmiej zaprasza

Zarząd.

Osobnych uwiedomien nie

wysyła się.

Montowo

W drugie święto Zielonych

Świąt odbędzie się

zabawa ludowa

na łące p. Montowskiego, na

którą najuprzejmiej zaprasza

Komitet.

Początek o godz. 5-tej po

południu.

Więszą ilość

trzciny

korzystnie sprzedam.

Radomno, rybak.

TAPETY

w wielkim wyborze

— — — poleca — —

Księgarnia „Drwęca”

Tapety farby

i wszelkie przybory

malarskie

poleca najtaniej

J. Cieszyński,

drogerja i skład farb

Nowemiasto,

Rynek 7. Telef. 62.

Ziemniaki

jadalne „Industria” i na paszę

sprzeda po cenach targowych

Wellnitz, M. Bałowski.